

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
CIVILINIO TURTO KONFISKAVIMO ĮSTATYMO NR. XIII-2825 PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2026 m.

d. Nr.

Vilnius

**1 straipsnis. Lietuvos Respublikos civilinio turto konfiskavimo įstatymo Nr. XIII-2825
nauja redakcija**

Pakeisti Lietuvos Respublikos civilinio turto konfiskavimo įstatymą Nr. XIII-2825 ir jį išdėstyti taip:

**„LIETUVOS RESPUBLIKOS
NEPAGRĮSTAI ĮGYTO TURTO KONFISKAVIMO
ĮSTATYMAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir tikslas

1. Šis įstatymas nustato nepagrįstai įgyto turto konfiskavimo teisinius pagrindus, sąlygas ir tvarką.

2. Šio įstatymo tikslas yra organizuoto nusikalstamumo, korupcijos ir savanaudiškų nusikaltimų prevencija.

3. Šio įstatymo nuostatos suderintos su Europos Sąjungos teisės aktų, nurodytų šio įstatymo priede, nuostatomis.

2 straipsnis. Nepagrįstai įgyto turto konfiskavimo sąlygos ir pagrindai

1. Turtas ir iš jo gauta turtinė nauda (toliau – turtas) gali būti konfiskuojami šio įstatymo nustatytais pagrindais ir tvarka, kai yra pagrindas manyti, kad šis turtas šio straipsnio 2 ar 3 dalyje nurodyto asmens ar asmenų nėra gautas teisėtu būdu.

2. Preziumuojama, kad turtas nėra gautas teisėtu būdu, kai jį nuosavybės teise turi ir jo negali teisėtomis pajamomis pagrįsti bent vieną iš šių sąlygų atitinkantys asmenys:

1) kurie buvo įtariamieji, kaltinami ar nuteisti už labai sunkaus, sunkaus ar apysunkio nusikaltimo, išskyrus Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 189¹ straipsnyje nurodytą nusikaltimą, iš kurio turėjo ar galėjo turėti turtinės naudos, padarymą;

2) kuriems baudžiamąjį procesą dėl šios dalies 1 punkte nurodytų nusikaltimų buvo atsisakyta pradėti Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 3 straipsnio 1 dalies 2, 3, 5, 6 punktuose nustatytais pagrindais, o jeigu baudžiamasis procesas pradėtas, – jis nutrauktas Baudžiamojo proceso kodekso 3, 212, 327 straipsniuose nustatytais pagrindais;

3) atleisti nuo baudžiamosios atsakomybės už šios dalies 1 punkte nurodytus nusikaltimus Baudžiamojo kodekso nustatyta tvarka;

4) kurie yra įtraukti į organizuotų nusikalstamų grupių, kurias identifikuoja Policijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Policijos departamentas), narių sąrašus, sudaromus vadovaujantis įstatyme įtvirtintais kriterijais;

5) kurie yra šios dalies 1, 2, 3 ar 4 punkte nurodyto asmens sutuoktinis arba asmuo, su kuriuo šios dalies 1, 2, 3 ar 4 punkte nurodytas asmuo bendrai tvarko ūkį.

3. Konfiskuojamas gali būti ir šio straipsnio 1 dalyje nurodytas turtas ar jo dalis, kuri (kuria) šio straipsnio 2 dalyje nurodytas asmuo perleido kitam fiziniam ar juridiniam asmeniui, kuris žinojo arba turėjo žinoti, kad šio turto perdavimo arba įsigijimo tikslas buvo išvengti šio turto konfiskavimo (toliau – nesąžiningas įgijėjas). Nesąžiningu įgijėju laikomas ir fizinis ar juridinis asmuo, kuris žinojo arba turėjo žinoti, kad šio straipsnio 1 dalyje nurodyto turto perdavimo arba įsigijimo tikslas buvo išvengti šio turto konfiskavimo, jei šį turtą ar jo dalį jam perleido kitas nesąžiningas įgijėjas.

4. Preziumuojama, kad įgijėjas yra nesąžiningas, kai šio straipsnio 1 dalyje nurodytas turtas:

1) perleidžiamas šio straipsnio 2 dalies 1, 2, 3, 4 ar 5 punkte nurodyto asmens artimiesiems giminaičiams (tėvams (įtėviams), vaikams (įvaikiams), broliams, seserims, seneliams ir vaikaičiams);

2) įgytas sudarius apsimestinį ar tariamą sandorį;

3) įgytas neatlygintinio sandorio pagrindu iš šio straipsnio 2 dalies 1, 2, 3, 4 ar 5 punkte nurodyto asmens;

4) įgytas juridinio asmens, kurio vadovas, valdymo organo narys arba dalyviai, valdantys ne mažiau kaip penkiasdešimt procentų juridinio asmens akcijų (pajaus, įnašų), yra šio straipsnio 2 dalyje nurodyti asmenys.

5. Kai turtas yra paslėptas, suvartotas, perleistas kitam, negu nurodyta šio straipsnio 3 dalyje, fiziniam ar juridiniam asmeniui ar turto negalima konfiskuoti dėl kitų priežasčių arba turtą konfiskuoti būtų netikslinga, iš šio straipsnio 2 dalyje nurodyto asmens išieškoma to turto vertė atitinkanti pinigų suma. Kai turtas yra perleistas šio straipsnio 3 dalyje nurodytam asmeniui ir šis asmuo jam perleistą turtą paslėpė, suvartojo ar perleido kitam, negu nurodyta šio straipsnio 3 dalyje, fiziniam ar juridiniam asmeniui ar šio perleisto turto negalima konfiskuoti dėl kitų priežasčių arba perleistą turtą konfiskuoti būtų netikslinga, šio turto vertė atitinkanti pinigų suma išieškoma iš šio straipsnio 3 dalyje nurodyto asmens.

6. Įgyvendinant šio įstatymo nuostatas, turto vertė nustatoma pagal turto įgijimo metu buvusią jo rinkos vertę.

7. Šiame įstatyme nustatyta nepagrįstai įgyto turto konfiskavimo procedūra negali būti pradedama ir taikoma turtui, iš kurio pagal Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis, Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso, kitų įstatymų nuostatas negali būti išieškoma.

3 straipsnis. Nepagrįstai įgyto turto konfiskavimo procedūros santykis su baudžiamuoju procesu

1. Kai asmeniui pareikštas įtarimas dėl šio įstatymo 2 straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytų nusikaltimų, nepagrįstai įgyto turto konfiskavimo procedūra nepradedama tol, kol baudžiamajame procese bus priimtas galutinis prokuroro procesinis sprendimas arba bus priimtas ir įsiteisės galutinis teismo sprendimas tam asmeniui.

2. Kai, baudžiamajame procese prokurorui priėmus galutinį procesinį sprendimą ar priėmus ir įsiteisėjęs galutiniam teismo sprendimui, nustatomi šio įstatymo 2 straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nustatyti nepagrįstai įgyto turto konfiskavimo pagrindai, pradedama nepagrįstai įgyto turto konfiskavimo procedūra.

3. Kai, atliekant nepagrįstai įgyto turto konfiskavimo procedūrą ar bylą dėl nepagrįstai įgyto turto konfiskavimo nagrinėjant teisme, asmeniui pareiškiamas įtarimas dėl šio įstatymo 2 straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytų nusikaltimų, šis asmeniui pareikštas įtarimas nesustabdo pradėtos nepagrįstai įgyto turto konfiskavimo procedūros ar bylos dėl nepagrįstai įgyto turto konfiskavimo nagrinėjimo teisme.

4. Duomenys, kuriuos pateikė pats asmuo, kuriam šio įstatymo nustatyta tvarka taikoma nepagrįstai įgyto turto konfiskavimo procedūra, be jo sutikimo negali būti naudojami kaip įrodymai baudžiamajame procese.

5. Baudžiamojo proceso metu surinkti duomenys gali būti naudojami kaip įrodymai taikant nepagrįstai įgyto turto konfiskavimo procedūrą.

II SKYRIUS

TURTO TYRIMO PROCEDŪRA

4 straipsnis. Turto tyrimas

1. Turto tyrimas yra informacijos rinkimas apie asmens turtą, jo įgijimo ir perleidimo aplinkybes, siekiant surinkti duomenis, kurie yra reikalingi sprendimui dėl nepagrįstai įgyto turto konfiskavimo priimti.

2. Sprendimą pradėti turto tyrimą priima prokuroras savo iniciatyva, nustatęs, kad yra pagrindas įtarti, kad šio įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje nurodytas asmuo turi šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje nurodytą nuosavybės teise jam priklausančią turtą, kurio bendra vertė neatitinka asmens teisėtų pajamų ir šis skirtumas viršija 900 bazinių bausmių ir nuobaudų dydžio sumą. Nustačius, kad 2 straipsnio 2 dalyje nurodyto asmens nuosavybės teise jam priklausančias turtas, kurio bendra vertė neatitinka asmens teisėtų pajamų ir šis skirtumas viršija 900 bazinių bausmių ir nuobaudų dydžio sumą, ar jo dalis yra perleista šio įstatymo 2 straipsnio 3 dalyje nurodytam asmeniui, prokuroro iniciatyva priimamas sprendimas pradėti šio asmens turto tyrimą.

3. Ikiteisminio tyrimo institucijos, turėdamos pagrindą įtarti, kad šio įstatymo 2 straipsnio 2 ar 3 dalyje nurodytas asmuo turi šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje nurodytą nuosavybės teise jam priklausančią turtą, kurio bendra vertė neatitinka asmens teisėtų pajamų ir šis skirtumas viršija 900 bazinių bausmių ir nuobaudų dydžio sumą, dėl turto tyrimo pradėjimo kreipiasi į prokurorą motyvuotu raštu, prie jo pridėdamos duomenis, kuriais grindžiamas šis kreipimasis.

4. Prokuroras per 15 dienų nuo šio straipsnio 3 dalyje nurodyto kreipimosi gavimo priima sprendimą pradėti turto tyrimą arba motyvuotą nutarimą atsisakyti pradėti turto tyrimą. Prokuroro nutarimą atsisakyti pradėti turto tyrimą gali panaikinti aukštesnysis prokuroras savo iniciatyva ar turto tyrimą inicijavusios institucijos prašymu.

5. Prokuroras, prieš priimdamas sprendimą pradėti turto tyrimą, ar ikiteisminio tyrimo institucijos, prieš kreipdamosi į prokurorą motyvuotu raštu dėl turto tyrimo pradėjimo, turi teisę iš šio įstatymo 6 straipsnio 3 dalies 1 punkte nurodytų subjektų gauti duomenis, dokumentus ir kitą informaciją, kurių reikia sprendimui dėl turto tyrimo pradėjimo pagrįsti.

6. Turto tyrimą atlieka Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos ir Lietuvos policija (toliau – turto tyrimą atliekančios institucijos) šio įstatymo ir generalinio prokuroro nustatyta tvarka. Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Valstybinė mokesčių inspekcija) šio įstatymo nustatyta tvarka dalyvauja atliekant turto tyrimą.

7. Turto tyrimą šio įstatymo ir generalinio prokuroro nustatyta tvarka organizuoja ir jam vadovauja prokuroras. Prokuroras gali atlikti visą turto tyrimą ar atskirus turto tyrimo veiksmus.

8. Jeigu turto tyrimo metu paaiškėja kitas asmuo, nuosavybės teise turintis turtą, dėl kurio taip pat yra pagrindas atlikti turto tyrimą, dėl šio asmens turto tyrimas inicijuojamas šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatyta tvarka.

9. Turto tyrimas gali būti neatliekamas, kai baudžiamojo proceso metu surinktų duomenų pakanka šio įstatymo 11 straipsnio 1 ir 3 dalyse nurodytam sprendimui priimti.

5 straipsnis. Turto tyrimo terminai

1. Sprendimas pradėti turto tyrimą gali būti priimtas ne vėliau kaip per 5 metus nuo:
 - 1) galutinio prokuroro procesinio sprendimo priėmimo arba galutinio teismo sprendimo įsiteisėjimo baudžiamajame procese asmeniui, kai yra šio įstatymo 2 straipsnio 2 dalies 1, 2, 3 punktuose nustatyti pagrindai;
 - 2) sprendimo atsisakyti pradėti baudžiamąjį procesą priėmimo, kai yra šio įstatymo 2 straipsnio 2 dalies 2 punkte nustatyti pagrindai.
2. Kai asmeniui buvo priimta daugiau negu vienas iš šio straipsnio 1 dalyje numatytų sprendimų, šio straipsnio 1 dalyje nurodytas terminas skaičiuojamas nuo vėliausiai priimto sprendimo.
3. Turto tyrimas atliekamas dėl turto, kuris įgytas ne anksčiau kaip prieš 10 metų iki:
 - 1) sprendimo asmenį pripažinti įtariamuoju baudžiamajame procese priėmimo, kai yra šio įstatymo 2 straipsnio 2 dalies 1, 2, 3 punktuose nustatyti pagrindai;
 - 2) sprendimo atsisakyti pradėti baudžiamąjį procesą priėmimo, kai yra šio įstatymo 2 straipsnio 2 dalies 2 punkte nustatyti pagrindai;
 - 3) sprendimo įtraukti asmenį į šio įstatymo 2 straipsnio 2 dalies 4 punkte numatytą sąrašą priėmimo.
4. Kai asmeniui buvo priimta daugiau negu vienas iš šio straipsnio 3 dalyje numatytų sprendimų, šio straipsnio 3 dalyje nurodytas terminas skaičiuojamas nuo anksčiausiai priimto sprendimo.
5. Turto tyrimas atliekamas per kuo trumpesnius terminus, bet ne ilgiau kaip per 9 mėnesius. Dėl turto tyrimo sudėtingumo, didelės apimties ar kitų svarbių aplinkybių turto tyrimo atlikimo terminas aukštesniojo prokuroro rezoliucija gali būti pratęstas ne ilgesniam kaip 3 mėnesių laikotarpiui. Turto tyrimo atlikimo terminas gali būti pratęstas ne daugiau kaip tris kartus.
6. Atliekant turto tyrimą, tiriamas ne ilgesnis kaip 10 metų laikotarpis iki šio turto įsigijimo, išskyrus šio įstatymo 10 straipsnio 2 punkte numatytus atvejus, kai asmuo savo iniciatyva pateikia informaciją apie ilgesnį negu šioje dalyje nustatytą laikotarpį. Turto tyrimą atliekanti institucija ar prokuroras šią asmens pateiktą informaciją privalo įvertinti.

6 straipsnis. Turto tyrimą atliekančių institucijų teisės ir pareigos

1. Prokuroras, pagal šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytą kompetenciją organizuodamas turto tyrimą ir jam vadovaudamas, užtikrina turto tyrimo teisėtumą, išsamumą ir atlikimą per trumpiausią laiką.
2. Prokuroras, organizuodamas turto tyrimą ir jam vadovaudamas, turi teisę duoti turto tyrimą atliekančių institucijų įgaliotiems pareigūnams, atliekantiems turto tyrimą ar atskirus turto tyrimo veiksmus, privalomus nurodymus.
3. Turto tyrimą atliekančios institucijos ir prokuroras, įgyvendindami šio įstatymo suteiktus įgaliojimus, turi teisę:
 - 1) iš valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų ir įmonių, valstybės ir savivaldybių valdomų įmonių, įmonių, kurių akcininkė yra valstybė ar savivaldybė, viešųjų įstaigų, kurių steigėja, savininkė ar dalininkė yra valstybė ar savivaldybė, neatlygintinai gauti valstybės informacinių išteklių duomenis, dokumentus ir kitą informaciją; šie duomenys, dokumentai ir informacija turi būti pateikti ne vėliau kaip per 15 dienų nuo reikalavimo gavimo dienos;
 - 2) iš Lietuvos Respublikos finansų įstaigų, kitų juridinių ir fizinių asmenų neatlygintinai gauti informaciją apie fizinio ir juridinio asmens ūkines, finansines operacijas, finansinių ir (ar) mokėjimo priemonių panaudojimą, gautas paskolas, sudarytus sandorius ir kitus duomenis; ši informacija ir duomenys turi būti pateikti ne vėliau kaip per 15 dienų nuo reikalavimo gavimo dienos;

3) paimti dokumentus, kurie atliekant turto tyrimą turi įrodomosios reikšmės, ir per 5 dienas gražinti šių dokumentų originalus ar jų kopijas asmenims;

4) šio įstatymo nustatyta tvarka gauti rašytinius paaiškinimus iš trečiųjų asmenų, galinčių turėti duomenų apie tiriamą turtą;

5) turto tyrimui atlikti pasitelkti specialistus ir ekspertus;

6) turto vertinimui atlikti teismo leidimu patekti į asmens, dėl kurio turto atliekamas turto tyrimas, ar asmens, kuris yra nesąžiningas įgijėjas, teritoriją, pastatus, gyvenamąsias ir kitas patalpas, kad galėtų juos apžiūrėti ir įvertinti. Atliekant šiame punkte nurodytą turto vertinimą turi dalyvauti asmuo, dėl kurio turto atliekamas turto tyrimas, ar asmuo, kuris yra nesąžiningas įgijėjas, arba pilnametis jų šeimos narys, arba juridinio asmens atstovas. Taip pat gali dalyvauti turto vertinimui atlikti pasitelkti specialistai ir ekspertai. Apžiūrimas turtas kiek galima nufotografuojamas ir (arba) nufilmuojamas.

4. Turto tyrimą atliekančių institucijų įgalioti pareigūnai ir prokuroras, įgyvendindami šiame įstatyme nustatytas teises, turto tyrimo veiksmus įformina raštu – surašo dokumentus (aktus, aprašus, protokolus, reikalavimus). Šių dokumentų formą ir pildymo tvarką nustato generalinis prokuroras.

5. Kai būtina iš kitų valstybių kompetentingų institucijų gauti informaciją turto tyrimui ar šiose valstybėse atlikti kitus šiame įstatyme numatytus veiksmus, turto tyrimą atliekančios institucijos ar prokuroras, remdamiesi tarptautine sutartimi, Europos Sąjungos teisės aktu arba informacijos dalijimosi pagrindu, dėl informacijos ar veiksmų atlikimo kreipiasi į kitų valstybių kompetentingas institucijas.

7 straipsnis. Išvados dėl asmens galimybių įgyti turtą iš teisėtų pajamų šaltinių teikimas

1. Turto tyrimą atliekanti institucija motyvuotu raštu gali kreiptis į Valstybinę mokesčių inspekciją išvados dėl asmens, kurio turto tyrimas atliekamas, galimybių įsigyti turtą iš teisėtų pajamų šaltinių.

2. Valstybinė mokesčių inspekcija per 60 dienų nuo šio straipsnio 1 dalyje nurodyto kreipimosi gavimo dienos pagal turimus duomenis pateikia turto tyrimą atliekančiai institucijai išvadą dėl asmens galimybių įgyti turtą iš teisėtų pajamų šaltinių. Kai Valstybinė mokesčių inspekcija turi kreiptis į užsienio valstybės mokesčių administratorių dėl leidimo naudoti duomenis ne mokesčių apskaičiavimo tikslu, šioje dalyje nurodyta išvada pateikiama per 90 dienų nuo šio straipsnio 1 dalyje nurodyto kreipimosi gavimo dienos. Reikalavimus, taikomus šios išvados turiniui, nustato Valstybinė mokesčių inspekcija, suderinusi su generaliniu prokuroru.

8 straipsnis. Teismo leidimo patekti į teritorijas ir patalpas išdavimas

1. Priėmus sprendimą dėl šio Įstatymo 6 straipsnio 3 dalies 6 punkte nurodytų veiksmų, kuriems reikia teismo leidimo, prokuroras turto buvimo vietos apylinkės teismui pateikia prašymą dėl leidimo patekti į teritorijas ir patalpas išdavimo.

2. Prašyme dėl leidimo patekti į teritorijas ir patalpas turi būti nurodytas turto tyrimo atlikimo pagrindas, turto buvimo, turto vertinimo atlikimo vieta, asmens, kurio teritorijoje, pastatuose, gyvenamosiose ir kitose patalpose atliekamas turto vertinimas, duomenys ir numatomi atlikti turto vertinimo veiksmai.

3. Apylinkės teismas ne vėliau kaip per 72 valandas nuo šiame straipsnyje nurodyto prašymo gavimo apylinkės teisme momento privalo jį išnagrinėti rašytinio proceso tvarka ir priimti motyvuotą nutartį.

4. Prokuroras, nesutikdamas su apylinkės teismo nutartimi, turi teisę per 7 dienas nuo šios nutarties įteikimo jam dienos apskųsti ją apygardos teismui. Apygardos teismas skundą dėl apylinkės

teismo nutarties privalo išnagrinėti ne vėliau kaip per 7 dienas nuo šio skundo gavimo šiame teisme dienos. Apygardos teismo nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

5. Teismai, nagrinėdami prašymus ir skundus dėl teismo leidimo patekti į teritorijas ir patalpas, privalo užtikrinti pateiktos informacijos ir planuojamų veiksmų slaptumą.

9 straipsnis. Pranešimas asmeniui apie galimą nepagrįstai įgyto turto konfiskavimą

1. Įvertinę turto tyrimo metu surinktus duomenis ir iš Valstybinės mokesčių inspekcijos gautą išvadą dėl asmens galimybių įgyti turtą iš teisėtų pajamų šaltinių ir nustatę, kad yra pakankamas pagrindas manyti, kad asmens, dėl kurio atliekamas turto tyrimas, turtas nėra gautas teisėtu būdu ar iš to turto yra gauta turtinė nauda ir šis turtas neatitinka asmens teisėtų pajamų arba kad asmuo yra nesąžiningas įgijėjas, turto tyrimą atliekanti institucija ar prokuroras jam įteikia pranešimą apie galimą nepagrįstai įgyto turto konfiskavimą.

2. Pranešime apie galimą nepagrįstai įgyto turto konfiskavimą turi būti nurodytas turtas, dėl kurio yra pakankamas pagrindas manyti, kad asmuo, dėl kurio atliekamas turto tyrimas, jo negavo teisėtu būdu ar iš to turto yra gauta turtinė nauda ir kad turtas neatitinka šio asmens teisėtų pajamų arba kad šis asmuo yra nesąžiningas įgijėjas, taip pat šio turto vertė, turto tyrimo atlikimo teisiniai pagrindai ir asmens teisės.

3. Pranešimas apie galimą nepagrįstai įgyto turto konfiskavimą asmeniui gali būti įteikiamas šiais būdais:

1) tiesiogiai įteikiant. Šiuo atveju pranešimo įteikimo asmeniui diena laikoma diena, kurią asmuo (jo atstovas) turto tyrimą atliekančiai institucijai liekančiuose dokumentuose savo parašu patvirtina pranešimo gavimą arba kurią turto tyrimą atliekančios institucijos įgaliotas pareigūnas pažymi apie asmens (jo atstovo) atsisakymą priimti pranešimą ar patvirtinti jo gavimą;

2) siunčiant registruotu laišku juridiniam asmeniui – Juridinių asmenų registre nurodytu adresu, fiziniam asmeniui – Gyventojų registre nurodytu adresu ar asmens nurodytu adresu korespondencijai gauti. Šiuo atveju pranešimo įteikimo asmeniui diena laikoma penkta darbo diena, einanti po turto tyrimą atliekančios institucijos siunčiamos korespondencijos perdavimo paštui dienos;

3) telekomunikacijų galiniais įrenginiais. Šiuo atveju pranešimas laikomas įteiktu jo išsiuntimo dieną;

4) viešai paskelbiant. Tais atvejais, kai pranešimo apie galimą nepagrįstai įgyto turto konfiskavimą įteikti asmeniui šios dalies 1, 2 ir 3 punktuose nurodytais būdais neįmanoma (asmuo (jo atstovas) nerandamas arba duomenų apie asmens adresą nėra atitinkamame registre), Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra savo interneto svetainėje paskelbia pranešimą, kuriame pasiūloma asmeniui (jo atstovui) per nustatytą terminą (ne trumpesnę kaip 10 dienų nuo pranešimo paskelbimo dienos) atvykti į nurodytą instituciją atsiimti pranešimo apie galimą nepagrįstai įgyto turto konfiskavimą šios dalies 1 punkte nurodytu būdu. Jeigu asmuo per nustatytą terminą neatvyksta, laikoma, kad pranešimas apie galimą nepagrįstai įgyto turto konfiskavimą įteiktas šiame punkte numatyto viešo paskelbimo Generalinės prokuratūros interneto svetainėje dieną.

4. Asmuo turi teisę ne vėliau kaip per 30 dienų nuo pranešimo apie galimą nepagrįstai įgyto turto konfiskavimą įteikimo dienos pateikti paaiškinimus ir duomenis (dokumentus) apie turto įsigijimo ir pajamų gavimo šaltinius, juos pagrįsti ir įrodinėti, kad jo turto vertė atitinka jo teisėtas pajamas arba kad jis nėra nesąžiningas įgijėjas. Esant motyvuotam asmens prašymui, prokuroras gali pratęsti šį terminą iki 15 dienų. Turto įsigijimo ir (ar) pajamų gavimo šaltiniai pagrindžiami įstatymų reikalavimus atitinkančiais sandorius patvirtinančiais dokumentais ir kitais įstatymų leidžiamais būdais.

10 straipsnis. Asmens, kuriam įteiktas pranešimas apie galimą nepagrįstai įgyto turto konfiskavimą, teisės

Asmuo, kuriam įteiktas pranešimas apie galimą nepagrįstai įgyto turto konfiskavimą, turi šias teises:

- 1) teisės aktų nustatyta tvarka iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų viešųjų juridinių asmenų gauti informaciją, susijusią su jo pajamomis, turtu ir su juo susijusiais sandoriais, ir pasidaryti reikiamų dokumentų išrašus arba nuorašus, kopijas;
- 2) turto tyrimą atliekančioms institucijoms ir prokurorui pateikti už ilgesnį negu turto tiriamąjį laikotarpį informaciją, pagrindžiančią šio turto teisėtumą, arba informaciją, pagrindžiančią, kad asmuo nėra nesąžiningas įgijėjas;
- 3) teikti arba atsisakyti teikti paaiškinimus apie save, savo šeimos narius ar artimuosius giminaičius;
- 4) būti atstovaujamas atstovo pagal įstatymą ar savo įgalioto atstovo;
- 5) šio įstatymo nustatyta tvarka skusti prokuroro ir teismo paskirtą turto areštą;
- 6) naudotis vertėjo paslaugomis, jei asmuo nemoka valstybinės kalbos;
- 7) susipažinti su turto tyrimo išvada po šio įstatymo 11 straipsnio 2 dalyje nurodyto pranešimo gavimo;
- 8) siūlyti prokurorui sudaryti taikų susitarimą dėl procedūros pabaigos.

11 straipsnis. Sprendimo dėl atlikto turto tyrimo priėmimas

1. Atlikusi turto tyrimą, šio įstatymo 4 straipsnio 5 dalyje nurodyta institucija prokurorui kartu su surinktais duomenimis pateikia turto tyrimo išvadą, kurioje dėl tolesnės turto tyrimo eigos pateikiami siūlymai:

- 1) nutraukti turto tyrimą;
- 2) nutraukti turto tyrimą ir perduoti informaciją Valstybinei mokesčių inspekcijai įvertinti pagal Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymą;
- 3) baigti turto tyrimą ir priimti sprendimą dėl takaus susitarimo dėl proceso pabaigos sudarymo;
- 4) baigti turto tyrimą ir priimti sprendimą dėl kreipimosi į teismą dėl nepagrįstai įgyto turto konfiskavimo.

2. Šio įstatymo 4 straipsnio 5 dalyje nurodyta institucija, pateikusi prokurorui turto tyrimo išvadą su šio straipsnio 1 dalies 4 punkte nurodytu siūlymu, apie tai praneša asmeniui, nurodydama turto tyrimo metu nustatyto nepagrįstai įgyto turto dydį, ir išaiškina, kad asmuo per 10 dienų nuo pranešimo gavimo dienos turi galimybę kreiptis į prokurorą dėl šio įstatymo 12 straipsnio 1 dalyje nurodyto takaus susitarimo sudarymo.

3. Jeigu per nustatytą terminą šio įstatymo 2 straipsnio 2 ar 3 dalyje nurodyti asmenys pateikia pasiūlymą prokurorui sudaryti taikų susitarimą dėl proceso pabaigos, prokuroro sprendimas, numatytas šio straipsnio 1 dalies 3 ar 4 punkte, priimamas per 10 dienų nuo tokio pasiūlymo gavimo dienos. Jeigu per nustatytą terminą pasiūlymas sudaryti taikų susitarimą nepateikiamas, prokuroras, susipažinęs su turto tyrimo išvada, per 10 dienų nuo termino pateikti pasiūlymą sudaryti taikų susitarimą pabaigos dienos priima sprendimą, numatytą šio straipsnio 1 dalies 1, 2 ar 4 punkte, arba sprendimą gautą turto tyrimo išvadą grąžinti papildyti turto tyrimą atlikusiai institucijai, jeigu dar nėra pasibaigęs šio įstatymo 5 straipsnio 5 dalyje nustatytas maksimalus turto tyrimo terminas.

4. Prokuroras priima sprendimą dėl kreipimosi į teismą dėl nepagrįstai įgyto turto konfiskavimo, kai turto tyrimo metu patvirtinama, kad šio įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje nurodytas asmuo turi nuosavybės teisę jam priklausančio turto, kurio bendra vertė neatitinka asmens teisėtų pajamų ir šis skirtumas viršija 900 bazinių bausmių ir nuobaudų dydžio sumą arba šis turtas

ar jo dalis yra perleistas (perleista) šio įstatymo 2 straipsnio 3 dalyje nurodytam asmeniui. Ieškinys teismui pareiškiamas per 30 dienų nuo šio sprendimo priėmimo dienos.

5. Asmeniui, dėl kurio turto pradėtas turto tyrimas buvo nutrauktas, jo prašymu prokuroro leidimu turi būti pateikti turto tyrimo metu apie jį surinkti duomenys, išskyrus atvejus, kai pateikus šią informaciją gali būti padaryta žalos nebaigtiems turto tyrimams. Informacija, kurią pateikus gali būti padaryta žalos nebaigtiems turto tyrimams, šioje dalyje nurodytam asmeniui turi būti pateikta tuoj pat baigus šiuos turto tyrimus.

12 straipsnis. Taikus susitarimas dėl proceso pabaigos

1. Prokuroras ir šio įstatymo 2 straipsnio 2 ar 3 dalyje nurodytas asmuo generalinio prokuroro nustatyta tvarka gali sudaryti taikų susitarimą dėl proceso pabaigos, kuriuo susitariama dėl turto, atitinkančio šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje nustatytas sąlygas, perdavimo valstybės nuosavybės apimties ir jo perdavimo sąlygų.

2. Sudarytą taikų susitarimą prokuroras per 5 dienas nuo šio susitarimo sudarymo dienos pateikia teismui tvirtinti Civilinio proceso kodekso XXXIX skyriuje nustatyta supaprastinto proceso tvarka. Prašymas dėl susitarimo patvirtinimo pateikiamas apygardos teismui šio įstatymo 14 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka. Įsiteisėjusia teismo nutartimi patvirtintas taikus susitarimas įgyja galutinio teismo sprendimo (*res judicata*) galią ir gali būti vykdomas priverstinai.

3. Prokurorui ir šio įstatymo 2 straipsnio 2 ar 3 dalyje nurodytam asmeniui nesudarius taikaus susitarimo ar šio susitarimo nepatvirtinus teismui, prokuroras priima vieną iš sprendimų, nurodytų šio įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje, išskyrus sprendimą dėl nepagrįstai įgyto turto konfiskavimo procedūros užbaigimo taikiu susitarimu.

13 straipsnis. Turto areštas turto tyrimo metu

1. Turto tyrimo metu gali būti taikomas turto areštas, kai yra pagrįsta rizika, kad šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje nurodytą turtą šio įstatymo 2 straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodyti asmenys gali paslėpti, parduoti ar kitokiu būdu jo netekti ir dėl to gali būti sunku arba neįmanoma įvykdyti nepagrįstai įgyto turto konfiskavimą.

2. Draudžiama areštuoti turtą, kuris pagal teisės aktus yra būtinas asmeniui ar jo šeimos nariams ir jo išlaikomiems asmenims pragyvenimui, darbui pagal profesiją ar mokymuisi, ir visus būtinus vaikų ir neįgaliųjų reikmenis, taip pat negali būti areštuojama pinigų suma, neviršijanti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytos minimaliosios mėnesinės algos (MMA).

3. Turto tyrimą atliekanti institucija įvertina šio straipsnio 1 dalyje nurodytą riziką ir, nustačiusi, kad yra pavojus, kad šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje nurodyto turto apsauga nebus užtikrinta, kreipiasi į prokurorą su motyvuotu prašymu dėl turto arešto. Neatidėliotinais atvejais nutarimą taikyti turto areštą gali priimti turto tyrimą atliekančios institucijos įgaliotas pareigūnas, tačiau per 3 dienas nuo nutarimo priėmimo dienos jo teisėtumas turi būti patvirtintas prokuroro nutarimu. Jeigu per nustatytą terminą prokuroro nutarimas patvirtinti turto tyrimą atliekančios institucijos įgalioto pareigūno nutarimo dėl turto arešto teisėtumą nepriimtas, panaikinami turto arešto metu nustatyti suvaržymai, paimitos vertybės ir daiktai grąžinami asmenims, iš kurių jie paimiti.

4. Prokuroras per 7 dienas nuo šio straipsnio 3 dalyje nurodyto prašymo gavimo dienos privalo jį išnagrinėti ir dėl turto arešto priimti nutarimą. Jeigu prokuroras priima nutarimą taikyti turto areštą, prokuroro nutarimu paskirtas turto areštas negali trukti ilgiau kaip 6 mėnesius. Šis terminas apylinkės teismo nutartimi gali būti pratęstas, tačiau ne daugiau kaip du kartus po 3 mėnesius.

5. Asmuo, kurio nuosavybės teisė į turtą laikinai apribota, turi teisę prokuroro nutarimą dėl turto arešto ar prokuroro nutarimą patvirtinantį turto tyrimą atliekančios institucijos įgalioto

pareigūno nutarimo dėl turto arešto teisėtumą per 10 dienų nuo nutarimo gavimo dienos apskūsti gyvenamosios vietos ar buveinės apylinkės teismui. Šį skundą apylinkės teismas rašytinio proceso tvarka privalo išnagrinėti ne vėliau kaip per 7 dienas nuo skundo gavimo dienos. Apylinkės teismo nutartis per 7 dienas gali būti skundžiama apygardos teismui. Šį skundą apygardos teismas rašytinio proceso tvarka privalo išnagrinėti ne vėliau kaip per 7 dienas nuo skundo gavimo dienos. Apygardos teismo nutartis dėl šioje dalyje numatyto skundo yra galutinė ir neskundžiama.

6. Kai turto arešto terminą pratęsia apylinkės teismas, ši teismo nutartis per 7 dienas gali būti skundžiama apygardos teismui. Šį skundą apygardos teismas rašytinio proceso tvarka privalo išnagrinėti ne vėliau kaip per 7 dienas nuo skundo gavimo dienos. Apygardos teismo nutartis dėl šioje dalyje numatyto skundo yra galutinė ir neskundžiama.

7. Prokuroro nutarimas dėl turto arešto ar teismo nutartis dėl turto arešto pratęsimo nedelsiant, ne vėliau kaip kitą darbo dieną po nutarimo ar nutarties priėmimo, paskelbiami asmeniui ir visiems bendraturčiams, kurių nuosavybės teisė laikinai apribota, ir jiems įteikiami nutarimo ar teismo nutarties nuorašai.

8. Prokuroro nutarimo dėl turto arešto ar teismo nutarties dėl turto arešto pratęsimo nuorašas nedelsiant, ne vėliau kaip kitą darbo dieną po nutarimo ar nutarties priėmimo, turi būti išsiųstas Turto arešto aktų registro tvarkytojui. Kai nėra galimybės nedelsiant paskelbti prokuroro nutarimą dėl turto arešto ar teismo nutartį dėl turto arešto pratęsimo, laikoma, kad nutarimas ar nutartis paskelbti, kai įregistruojami Turto arešto aktų registre.

9. Taikant turto areštą, areštuojamas turtas detaliam aprašomas dalyvaujant turto savininkams, juridinių asmenų atstovams, prireikus kviečiami kviestiniai.

10. Prokuroras, priėmęs nutarimą dėl turto arešto, išsprendžia klausimą dėl areštuoto turto apsaugos: prokuroro nuožiūra turtas perduodamas saugoti turto savininkui ar jo šeimos nariui, artimajam giminaičiui ar kitam asmeniui. Areštuotą turtą perduodant saugoti šiems asmenims, jiems išaiškinama atsakomybė pagal Baudžiamojo kodekso 246 straipsnį už šio turto perleidimą, paslėpimą, sunaikinimą ar sugadinimą. Dėl to iš šių asmenų paimamas rašytinis pasižadėjimas. Areštuotas turtas perduodamas saugoti ir saugomas Vyriausybės nustatyta tvarka. Jeigu areštuotas turtas gali greitai sugesti ar prarasti vertę arba jo saugojimo, priežiūros ir laikymo išlaidos būtų aiškiai per didelės, arba jam valdyti reikia specialių sąlygų ar ekspertinių žinių, kurios nėra lengvai prieinamos, šis turtas gali būti perduodamas (perduodamas) apylinkės teisėjo nutartimi, kuria patvirtinamas prokuroro nutarimas perduoti (perduoti) šį turtą. Areštuoto turto pardavimui (perdavimui) *mutatis mutandis* taikomos Baudžiamojo proceso kodekso 151 straipsnio nuostatos.

11. Turto areštas panaikinamas prokuroro nutarimu ar teismo nutartimi, kai ši laikinoji apsaugos priemonė tampa nebereikalinga. Apie turto arešto panaikinimą ne vėliau kaip kitą darbo dieną po nutarimo ar nutarties priėmimo turi būti pranešama turto savininkui ir Turto arešto aktų registro tvarkytojui.

12. Kai ieškinys dėl nepagrįstai įgyto turto konfiskavimo pareiškiamas teismui, dėl turto arešto taikymo ar atsisakymo taikyti turto areštą sprendžia teismas Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.

III SKYRIUS

NEPAGRĮSTAI ĮGYTO TURTO KONFISKAVIMO PROCESAS TEISME

14 straipsnis. Bylų dėl nepagrįstai įgyto turto konfiskavimo nagrinėjimas teisme

1. Bylos dėl nepagrįstai įgyto turto konfiskavimo nagrinėjamos Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka pagal prokuroro ieškinį dėl viešojo intereso gynimo. Šis ieškinys pareiškiamas

apygardos teismui pagal Civilinio proceso kodekso 29 straipsnyje ir 30 straipsnio 1, 2 dalyse nustatytas teritorinio teismo kompetencijos taisyklės.

2. Priėmęs šio straipsnio 1 dalyje nurodytą ieškinį, teismas specialioje interneto svetainėje paskelbia pranešimą, kuriame turi būti nurodyta:

- 1) bylą nagrinėjantis teismas;
- 2) ieškinį pareiškusio prokuroro pareigos, atsakovo fizinio asmens vardas, pavardė ir gyvenamoji vieta arba juridinio asmens visas pavadinimas ir buveinė;
- 3) turtas, kurį prašoma konfiskuoti;
- 4) pasiūlymas per 14 dienų suinteresuotiems asmenims kreiptis su pareiškimais į teismą dėl jų įtraukimo dalyvauti procese.

3. Kartu su ieškinio dėl nepagrįstai įgyto turto konfiskavimo ir jo priedų kopija teismas atsakovui ir tretiesiems asmenims nusiunčia pranešimą dėl atsiliepimų į šį pareikštą ieškinį pateikimo teismui. Šiame pranešime teismas nustato ne trumpesnę kaip 30 dienų ir ne ilgesnę kaip 60 dienų terminą atsiliepimams pateikti, nurodo atsiliepimų nepateikimo pasekmes ir atsakovo pareigą pateikti atsiliepimą į pareikštą ieškinį. Šioje dalyje nurodyti terminai skaičiuojami nuo pranešimo dėl atsiliepimo į pareikštą ieškinį įteikimo dienos.

15 straipsnis. Nepagrįstai įgyto turto konfiskavimo pasekmės

1. Nuo teismo sprendimo konfiskuoti turtą įsiteisėjimo dienos valstybė įgyja nuosavybės teisę į konfiskuotą turtą.

2. Konfiskuotas turtas perduodamas, įtraukiamas į apskaitą, saugomas, realizuojamas Vyriausybės nustatyta tvarka.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

16 straipsnis. Žalos atlyginimas

Žala, padaryta dėl šiame įstatyme nustatytų nepagrįstai įgyto turto konfiskavimo procedūrų taikymo, atlyginama Lietuvos Respublikos civilinio kodekso ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

Lietuvos Respublikos
nepagrįstai įgyto turto konfiskavimo
įstatymo
priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

2024 m. balandžio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/1260 dėl turto susigrąžinimo ir konfiskavimo.

_____“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2026 m. lapkričio 23 d.
2. Lietuvos Respublikos generalinis prokuroras iki 2026 m. lapkričio 22 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. Iki šio įstatymo įsigaliojimo pradėtos ir nebaigtos civilinio turto konfiskavimo procedūros, pradėtos ir nebaigtos nagrinėti bylos dėl civilinio turto konfiskavimo baigiamos pagal šiuo įstatymu nustatytą reglamentavimą.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas